

Megjelen
minden vasárnap.
Előfizetési ára egy évre
6 frt, fél évre 3 frt,
három hónapra 1 frt. 80 kr.
Szerkesztő és ki-
adóhivatal a czeg-
kódutcai 2151. sz. Bánki-
házban.

HORTOBÁGY.

DEBRECZENI HETILAP

Hirdetésár
Négyhasábos petit szöveg
egyszeri hirdetésnél 5 kr,
háromszori 4 kr, több-
szörinél nagy nagy ter-
jedelmű hirdetésnél ár-
leszámítás.
Egyetlen szám ára
15 fr.

KÖZHASZNÚ ÉS MULATTATÓ TARTALOMMAL.

1. szám.

Második évfolyam. 1863.

Január 4.

Visszatekintés

1862-re, Debreczent illetőleg.

A rövid tartamu alkotmányos korszak után következett 1862-dik év, ismét új politikai időszak kezdeteül szolgált, s mint minden eféle változásnak, úgy ennek is, a közügyek és kormányzási viszonyok menetének összetorlódása s ebből kifolyó ziláltság lön természetes következménye. E város ügyei vezetésére oly egyének alkalmaztak, kik arra már azelőtt is egy vagy más tekintetben befolyást gyakoroltak s nagyrészen e város szülöttei; kiktől annál fogva lehetett és kellett valamit várni. Hogy feladatuknak mennyire feleltek meg: azt majd tetteik eredménye fogja megmutatni. Mi, eljárásuk megbirálásába ez uttal nem bocsátkozhatunk; részint mert ez olyan tér, mely az ideiglenesség és az octroy természete és hatalmánál fogva a sajtó által alaposan és biztosan meg nem közelíthető; részint mert ez eljárások módjai és részleteinek ismeréséhez csak kevésbé lehetünk beavatva.

E nagyfontosságú ügy mellett tehát szó nélkül elhaladva, visszatekintésünket a nevelés ügyénél kezdjük.

Az elemi oktatás ügye ez évben legkevésbé sem haladt előre; főleg amiatt, hogy az egyházi tanács által haladék nélkül felállíttatni szándékolt négy elemi iskola számára, a szükséges helyiségek a város által mindezideig nem mutatattak ki. Mihelyt e négy elemi iskola, — melyben szükség esetén 600 gyermek is helyet találhat, — felállíttatik: azonnal sikeresebben lehetne az egyházi tanácsnak az iskoláztatás ügyét mozgatni s arra a szülőket ösztönözni.

A főiskola az 1862-dik iskolai év kezdetével éppen visszaalakulása korát érte el; teljesen kibontakozott az „Entwurf“ kéréseivel pedans nyügei közül, s ujrászervezésénél az 1848-dik előtti beosztások alkalmaztattak; a 6 osztályú gymnasium és a jogi tanszak visszaállíttatott; s ez egyik oka, hogy a növendékek száma jelentékenyen emelkedett. A már két év előtt javaslatba hozott gazdasági tanintézet felállításának lehetősége körül, a tanácskozások mind ez ideig meg nem tartattak az arra kinevezett küldöttség által; s a közelebb szerzett tapasztalatok oda mutatnak, hogy minden esetre sikeresebb kezdeményezés lesz, ha azon intézet felállítására nézve olyan terv jön alkalmazásba, mely szerint azon tanintézet több testület összeműködése által léptetnék életbe s alapíttatnék meg.

Itt kell megemlítenünk: hogy az ének és zeneiskola most október végével a legörvendeztetőbb kilátások közt nyitott meg.

A fiatalságot önképzésére buzdító pályadíjak közül, csupán a polgári kaszinó által kezelt Kázinó alapítvány eredményéről van évenkénti nyilvános értesítés, melyet ez évben, türethetőleg sikerült dolgozatával Cserna Geyza nyert el. Nem ártana, ha a csupán a kollégium körében is elég nagyszámban kitűzni szokott pályakérdések eredményei is tágasb körben lennének ismereteseek.

A jótékony intézetek: kóroda, árpoda körül ez évre vonatkozólag semmi jelentékenyebb

gyarapodást nem említhetünk meg; holott azoknak évenkénti fokozatos fejlődése s tökéletesülése lenne kívánatos. Vajha mindenikről évenként ki-merítő értesítés közlöttnék legalább a helybeli lapokban.

Debreczen város körében, a városnál, az egyháznál, a kollégiumnál annyi sokféles tete-mes alapítvány van s kezeltetik és hagyományok tetetnek évenként; hogy már csak ezek nyilván-tartása, ellenőrzése, hasonló alapítványok tételére való buzdítás végett is, és hogy a hagyományozók iránt a hála adója, emlékeik kegyeletes felelevé-nítése által lerovassék: a legüdvösebb intézkedés volna, ha bizonyos időszakokban nyilvánossá tétetnék az egyes alapítványok jegyzéke, azok ren-deltetése, mikint kezelése s foganatosítása, és minden évben az új ajándékozók és alapítók név-jegyzéke.

Ez év folytán tettelegesen kétfelé osztott 80 éves vekengés után az árvatartó pénztár s így az, községi helyett, felekezeti va-gyonná tétellett azáltal, hogy fele része a katho-likus, másik fele a protestans árvák részére kü-lönlítették. Mi szívből ohajtottuk, hogy azon hosszú vekengés valahára végét érje; de azt véljük, hogy e magasztos ügynek, és az összes lakosságnak jobb szolgálat tétellett volna, ha a vagyon felosz-tása, a helybeli viszonyok valódisága s élő utmuta-tásai szerint, beavatkozás nélkül eszközöltetett volna: mert ekkor a kedélyek ki lennének békülve; a lelki kibékültség pedig minden jótékony inté-zetnél nagy előny. Szeretjük hinni: hogy a kath. felekezet részére a város kezéből már tetteleg ki-vett fele rész kezelése körül nyilvánosság fog ural-kodni. — A protestans felekezet részére hátra hagyott fele vagyon átvételére, s az árvaintézet felállítása körüli intézkedés megtételére a n. m. Helytartótanács az illető. superintendenseket uta-sította; de hogy a vagyont a város a superinten-dens urak kezéhez átadta volna: azt még nem hallottuk.

Az újévi üdvözlések 1862-ik évre való megváltása elmaradván, azáltal a szegények is néhány forint segedelemről elmaradtak. A há-zankinti koldulás az év folyama alatt ismét népe-sebb lett.

A város s összes lakosság gazdasági, kereskedelmi s iparszorgalmi viszonyait, állapotát s haladását illetőleg kevés ki-emelhetőt mondhatunk. Rajta leszünk önálló le-írásban tüntetni fel, még ez év folytán: kik azon debreczeni gazdák, akik oda intézik erejüket, hogy gazdálkodásukat minél okszerűbben vessek. Ha ezek száma még nem sok s csak lassan szaporodik: azon épen nem lehet csodálkozni, mert a józanabb gazdaság szakismeretet igényel, ez pedig épen úgy nem születik az emberrel, mint akármely más iparos ismeret.

Az eredményt illetőleg, 1861 sokkal ked-vezőbb volt a gazdasággal foglalkozó lakosságra, mint ez év; ennek tavasza ugyan elég kedvezően indult, hanem az 1836 óta hasonló mértékben nem uralkodott esőtlen szárazság, a tengeri veté-seket, és szénatermelést szinte teljesen tönkre tette; holott épen a tengeri és szénatermelés a legfontosb a város lakosaira nézve, miután a la-kosság tulnyomó része disznóhizlalás és marha-

tenyésztéssel foglalkozik. A rossz terméshez járulván még sokféle kedvezőtlen körülmény s az üzleti forgalom teljes fenakadása s terjedése, az 1863-dik évnek és a bekövetkező adóeme-lésnek valóban leverő, szorult körülmények közt meggyünk elébe. A széna tulzott ára miatt kísér-letet akartak tenni, azt a felső megyékből vasuton szállíttatni, de az épen azon vidéken uralkodó marhavész miatt a kísérlet abban maradt.

Iparos életünk ez év folyama alatt nem gya-rapodott semmi fontos iparüzlettel; pedig már városunkat is megilletné legalább egy gazda-sági gépgyár. Kevés számmal levő iparvállala-taink szilárdságát tanúsítja az: hogy a mostoha pénz- és időviszonyok dacára azok ingadozás nélkül fentartják magukat.

A cukorgyárnál ugyan jelentékeny változás jött közbe annyiban, hogy az egész üzlet, a brünni kerületben Nagy-Seelovitzon lakó Robert és Társa répacukorgyáros sajátjává vált, és sok részben terjedelmesült.

A gőzmalomnál Csanak József és Szabó Lajos urak eredménygazdag igazgató-sága ez év végével lejárván, hasonlóképp új in-téző kezek veszik át azon elég sokat hányattatott iparvállalat vezetését; reménylünk azonban, hogy a kilépett igazgatók az igazgató-választmány tag-jaiul megválasztván, gondoskodni s örködni fog-nak, mint különben is tekintélyes számu részvé-nyek birtokosai, hogy annak kezelése sorvasztó visszaesésbe ne jusson.

Sajátságos csökönösség, hogy kitűnőbb ipa-rosaink nem iparkodnak üzleteiknek nagyobb szerű terjedelmet és rendezést adni, hogy így bármily nagyobb mérvű megrendelések gyors, pontos és jutányos foganatosítását elvállalhatnák és jól tel-jesíthetnék. Ilyen nagyobbra törekvésre és számító vállalkozóvá egyfelől a vele született belöszlön, másfelől az elegendő képzettség indítja s buzdítja az embert; azonban valami sajátságos ragály ural-kodik a debreczeni iparos osztály körében, hogy legtöbb tagja, iparüzlete mellett feltűnő szenvedélyvel foglalkozik a mezei gazdálkodással és disznóhizlalással. Az iparos iskola nemléte is igen érezhető hiány; mert a most fennálló isko-lákban minél kevesebb taníttatik olyan, ami ipa-rosaink leendő életkorába vágnak; és csak úgy ta-lálomra hagyja ott legtöbb gyermek az iskolát s vállalkozik valami mesterségre.

Iparosaink egyik tekintélyes osztályára, a ti-márookra a kész bőr tekintetéből ez év kereske-delmi viszonyai igen nyomasztók valának, úgy hogy némelyiknél szinte az egész évi készlet fel-halmazva ott hever, s illő ár elkövetkezésére vár.

Kereskedelmi viszonyaink s forgalmunk az év kezdetén és derekán elég emelkedők, élénkek és kedvezők valának; az év végén pedig szinte teljesen fenakadtak. Az év elején egész az új ter-mésig az életneműeknek és szalonnának magas ár mellett igen jó kelete volt; ellenben az év vé-gével teljes pangás állott be az üzletforgalom minden ágában. Nincs semminek kelete; s a gazda a szükséges takarmány előteremtésére fordítja minden erejét.

Az ideiglenesség az osztrák ipartörvényeket ujjalag évrre juttatván, nagyon is sok kereskedő-bolt nyitattott; csak hogy ezek legnagyobb része

sza t ó c s-bolt, melyekben a szeszmérés és gyufa s egyéb garasos áruk forgalma képezi a nagyhangu szabad kereskedést; ezt másutt még csak k a l m á r s á g n a k sem nevezik. — Ez évben két tetemes bukás csapta meg a debreczeni piacot: a Weisz M. és fiaé, és az E. Kiss Zsigmond a zsírolvasztógyár — tervezőé; mindenik számos helybeli lakost károsított meg, mert mindkettőnél az activ állás a nullához járt közel; samannál hely alakban, ennél zsiradékban enyészett el a vagyon.

A város szépítésére ez évben is sokasosan kevés történt. A tanács a burkolást haladtatta elő főleg a gyalogösvényeken. A vasúthoz vezető ut is elvégre burkolatot kapott, hanem a szabolicsmegyei legjártabb vonal, a legnépesebb közlekedési ut: Csapó-utca még mindig várja a kiburkoltatást.

Aki a nyugoti külföld bármely zugában megfordult: örvendetes meglepetéssel látja mindenütt, hogy itt a szépnek, a csinosnak szeretete s bálványolása a népség legalsóbb rétegeig mindenkinél mennyire általános; arra mennyi gond és figyelem van fordítva; és főleg az építkezések körül mily nemes s tetszősen szabályos izlés uralkodik és mindenki azon törekszik, hogy minél szebben és tisztábban lakják, és diszesebben rendezze lakát. Ez az, amiről hazánkban általános, és kiválólag Debreczenben minél kevesebb embernek, sem fogalma de csak sejtelve sincs, akár a belső kényelmet, csin s tisztaságot, akár a külalakot és szépséget illetőleg. A debreczeni házak kül alakjai: a formátlanság tulipános képei, melyek a világ semmi építészetével nincsenek atyafiságban és öszhangzatban; belsejük vagy zezzug, vagy a kis és nagyházra és konyha, kamarára való felosztásban határozódik; a berendezés, butorozás s az udvar ellátása pedig olyan őskori ronda s kezdetleges, mintha a Nőé keverék szemetes bérkájából csak a minapában szállottunk volna ki. Ezen izléstelenség s rendtelenség oly otthonos nálunk mindenfelé, mintha mi szebbet jobbat felfogni képesek sem volnánk; még legújabb épületeink is többnyire a műizlésnek még árnyalataival is alig bírnak; aminek főoka, hogy a háztulajdonosok az izléses szép külsőre semmit sem adnak. Az ez évben épült házak közül az Eisenbergerféle látszik a megrögzött debreczeni „styl“-tól eltérni akarni; minthogy azonban még félben van, róla határozott ítéletet nem mondhatni.

A Debreczenhez képest roppant mérvű színháznak nemcsak falazata rakatott fel, de az összes épület is egészen tetőzet alá került már. Örömmel nézünk mielőbbi megnyitására elé.

Egyleti életünk ez év folytán szokatlanul élénk, és eredményes volt.

Iparosaink több temetkező egyletet alakítottak magok közt; de hogy azok kezelésénél az itt-ott emlegetett, lehetőleg visszaéléseknek korlát vetessék, jó lenne, ha azon egyletek pénzügyi vezetőit a városi t. előjáróság a nyilvános számadástételre kötelezné.

A lovaregylet ez évben neki üdült s élénkült, és futtatásai látogatottabbak voltak mint a múlt évben.

A színügy-egylet nemannyira kézzel fogható eredményeket mutathat fel, mint inkább szellemi vívmányokat igyekezett eszközölni s nem engedte, hogy Reszler vándorkenyérre szoruljon. Minthogy Reszler most a tavalyinál jóval gyöngébb erejű társasággal működik, ez egyletnek kötelessége őt szorgalmazni, hogy alkalmas tagokról gondoskodjék.

A zeneegylet elég gyorsan és jól sikerítette feladatát; és hogy ezen egylet nagyon érzett hiányt pótolta: kitetszik a növendékek számából, mely 220-nál szaporább. A tanárok elég szerencsésen vannak választva.

Az emlékkert-egylet működésének megkezdésére sem pénzviszonyai sem az ez évi idő-

járás nem kedveztek; Csanak és Szabó urak legújabb, ismeretes ajánlata által azonban ez ügy jövője biztosítottnak látszik.

A kertészegylet iparkodott működési terének szinte minden ágát elfoglalni, megkezdeni; s ha azoknál nem kísérte is igyekezetét mindenütt annyi siker, mint a választmány ohajtotta s várta volna, ennek főleg az az oka: mert nem állottak olyan egyének s annyi erő rendelkezése alatt, hogy azok által több s terjedelmesebb eredményt vívhatott volna ki. Ez év, az egylet működése első s kezdő évét képezi s ennek folyamata alatt az új kertet kertészlakkal ellátta, alkalmas árokkal körülkerítetté, sőt egy részét fákkal is szegélyeztette, egyleti csarnokot nyitott, s hogy az országos gyümölcskiállítás rendezése Debreczenben sikerült: az leginkább az egylet erőmegfeszítésének köszönhető. Mi azt hiszszük, hogy minden egyletünk közt, városunk körében a kertészegyletre vár legtöbb teendő; ennek kell magát előbb utóbb debreczeni gazdasági egyletté kinőni, és a gazdaság s kertészet terén minden életbe vágó kezdeményezést megtenni, vagy előkészíteni.

Ismételjük, hogy mióta Debreczen fenáll, még soha sem volt oly élénk az egyleti élet s az ezek általi előre törekvés, mint ez évben, csak az a baj, hogy az egyletek teendőinek minden terhe csupán azon 20—25 egyén vállára sulyosodik, akik minden lehető anyagi és szellemi áldozatot pénzben s tettelegesen munkálkodásban meghoznak a magok részéről, csak hogy e várost a fejlődés és előre haladás terén minél előbbre segítsék; habár abból épen őrájuk hármozhat legkevesebb haszon vagy dicsőség. A lakosság zöme, a magát kitűnő előszeretettel „a polgárság“ név alá foglaló vagyonos tömeg, míg a lehető polgári beneficiumokban s elérhető előnyökben minél inkább kizárólagosan részesülni törekszik, ugyanakkor a közérdekek tekintetéből szükséges adakozásoktól s tettelegesen munkálkodás alól elvonulni igyekszik. Akik jogot, jólétet s előnyt akarnak élvezni, azoknak a közérdekek körüli küzdelem, cselekvés és áldozathozásnál is helyt kell s illő állani; mert hiszen mind azt önmagukért és saját utódaikért cselekszik.

Végül még az irodalmi mozgalmakról emlékezzünk meg. Debreczen s környékének irodalmi törekvései s munkássága mindenkor leginkább az iskolai és egyházi tanítások körül forgó dolgozatokkal foglalkozott; így van ez jelenleg is. Telegdi Lajos könyvtáros vállalkozó kezdeményezése s iparkodása még inkább élénkíté azon munkásságot, kiterjesztvén azt az ifjúsági és népiratokra; s így aztán az ő kiadmányai már jókora nagyságu sorjegyzéket képeznek. E kiadmányok közül a múlt évről főleg a közelkezők kiemelendők: Kallós Lajostól, magyarhoni polgári jog alapelvei; III. Napoleon uralkodása; Ladányi történelmi munkái; Baksa y tól: Mennyei szövének; és az 1863-dik évre szóló Nemzeti naptár országos tisztli czimtárral. Ebben olvassuk azon előleges értesítést, hogy Csatári Ottótól egy 3 kötetes dolgozat ily czimmal: Ut i emléklapok és utazási kézikönyv fog nem sokára sajtó alá kerülni. Önálló kiadmányokkint: Révész Imrétől két történelmi dolgozat; és Kerekes Ferencznek egy hátrahagyott mértani munkáját Csányi Dániel adta ki, melyet a városi nyomdában nyomtak, jelentek meg.

Ez év második felében rekeszté be viszontagságos pályafutását hosszas keserves vergődések után a hírhedt „debreczeni közöny“, melynek keletkezése, elete és megszűnése egyaránt bámulást és kellemetlenséget okozott mind azoknak, akik a lapirodalom felett komolyan gondolkoznak.

Azon forró ohajtással rekesztjük be ezen emlékeztető visszatekintést: hogy vajha minél több áldásos eseményt derítvén 1863-dik év folyamata e szeretett anyavárosra, alkalom lenne

1863-dik év végével annak érdekes sorozatát állítani össze e város szülöttinek munkássága és a kivivott eredmények felett.

— o —

Reményi Debreczenben.

Mindeddig senki sem irt olyat Reményi művészetéről, ami íróját tulzás vádjá alá helyeztette volna; mert e hazánkfia azon magas pontján áll a hegedűművészetnek, melyen csak kevesen tudtak még túlhaladni, s valóban én sem félek ama vádtól, midőn őt e világrész legnagyobb művészeivel, minők Joachim, Vieuxtemps, Ernst, Hellmesberger, Mollique, Laub, összehasonlítom.

Azonban, bár ez elmesfuttatásra tulajdonkép Reményi közelebbi debreczeni nyilvános fellépte szolgáltatott alkalmat, s bár ő ily alkalmakor is ad elő oly műveket, melyek miatt egy művész sem szégyenlhetné magát, bár „Velencei farsang“-ja és közelebb szerzett „Rákóczy és Szózat“-ja a zenefestés netovábbjai s bár apróbb darabjait is, minők a „Repülj fecském“ „Ezt a kerek erdőt“ „Zöld vetés közt“ stb. oly ragyogó színezettel, oly hatásosan és teljes magyarsággal játsza, hogy ezekben őt sem az említett mesterek, sem hazánkfiainak bármelyike felül nem mulhatja, — mindamellett is tévesztett dolognak tartanám őt a nyilvános hangversenyzés szempontjából itélni meg, s mellőzve a színházat, hol elvégre is a közönség igényeihez kell alkalmazkodnia, a jó ismerősök fesztelen körébe követem őt, hol magát művészete sugalatainak s talán szélségeinek egészen átengedheti.

Különböző időszakokban többször hallottam Reményit s örömmel vallhatom be, hogy — és ez művészetének legféltreismerhetlenebb tanujele, — mindinkább és minél többször vágyom őt hallani. Általában ez ember játékaival lehetetlen volna betelni. — De azt is be kell vallani, hogy a mai Reményi nem ugyanaz, aki két év előtt Debreczennek nemcsak műértőit, de egész közönségét is tapsokra lelkesíté; felfogása, előadása, egész lényé nagy változáson ment keresztül, mégpedig művészetének előnyére. Játéka most kifejezőbb, és szabatosabb, felfogása szellemdus, előadása izlèsesebb, s mintegy magyarázataul e változásnak: lényé nyugodtabb, mint akkor volt, octav és decima menetei merészek és tiszták, kettős fogásai hangzatosbak, staccatoja elragadó és velős. Egyszóval Reményi két év alatt roppant haladást tett, s üdvözlönnünk kell őt, midőn lángelkétől ösztönöztetve, új s az eddigiből ítélve kétségkívül ismét roppant haladásnak megy elébe.

Reményi magyar szerzeményeit, — bár jól tudják a mesterek, mily nehézségeket halmoznak e magyar zene ábrándos és mégis zivataros, igazán sirva-vigadó sajátságai a zeneszerző elé, — bátran nevezhetjük e sajátságokhoz hű s a nemzethez méltó szerzeményeknek, s kétségkívül ő hivatva van arra, hogy e félreismert zenének, a legidegenebb műértők körében apostola legyen. E szerzemények benyomása méltóságos, képletei tisztán felismerhetők, csoportosításai kerekdedek s olykori de ritka idegenárnyalatok mellett is feddhetlenek. Nem tulgazdagok ugyan teljesség, üdeség, ujdonság dolgában, de egy-két chopinismus leszámításával, önállóságuk elvitázhatlan.

Örökre feledhetlen marad előttem azon reggely, melyen közelebbi itt mulatása alkalmával a nagyreményű kis Plotényivel és több tiszteli helybeli műbaráttal nálam időzve, hideg kályha mellett mindnyájunkat felmelegített, és remek magyarjai és németjeit játszva, velünk d. u. három és fél óráig reggelit és délt feledtetett. — De mit mondjak a városunk egyik lelkes műbarátja tek. Noszdroviczky urnál töltött bucsu-müestélyről? Erről vagy könyvet kell írni, vagy semmit, legfeljebb két kérdést és két választ enged-

hetünk meg magunknak ez estélyre vonatkozólag: 1. Mit játszott? — Felelet: mintegy 50 zeneművet. 2. Hogy játszott? — Felelet: szebben, ihlettebben, bájosabban, szóval tökéletesebben mint valaha.

Adjon isten neki jó egészséget (a többi úgy sem félttem) olaszországi útjában, s hozza vissza őt nemzetének a zene hazájában nyert koszorúkkal gazdagultán. Cohn Adolf tr.

Megjegyzés

a h. h. egyházi énekes-könyvre nézve.

A helvét hitvallásuk négy Superintendenciája által jóváhagyott „Énekes-könyv” 1861. évi kinyomásában böngészvén, igen sok értelem- és éneklést zavaró hibákra akadtam. A hibák kijavítása még a napilapok nyomdájánál is gyakorlatban áll: mennyivel szükséges az erre ügyelés közönséges istenliszteletnél használni szokott énekes-könyvnél, mely tudós és tudatlan kezén forog, amellet az olvasástanításnál kézikönyv is. Amott a csonkasor zavart idéz elő; itt más évi — talán helyesebb — nyomtatás gyermekek általi különböző olvasása kellemetlen érzést kelt a figyelő tanítóban. Csak egy éneket veszek most fel, például: a karácsoni énekek közt 321 lapon álló „Hogy eljött az idő teljessége,” című ének 6-dik versében zavart idéz elő a harmadik sorkisbetűvel kezdése: „lájuka Fiut saz Atyát benne.” — 7-dik versben két nagy hiba van. 3-dik sorban e helyett: „Elménk homályát izzé világod” ez áll: „Elménk homályt izzé világod.” — 10-dik vers utolsó sorában is van egy sántítás; Elvesznénk ha tied nem lennénk. A dallam úgy kívánja, hogy „tied”-re javíttassék. De az általánosan ismert „Exclusivum privilegium” is oda hat; ki ne emlékeznék, hogy hajdan a Biblia magyar fordítása csak azért lön hosszas időn át letartóztatva, mert egy B. betű R betűvel volt felcserélve, e szavaknál „megkeresztelvén őket Atyának, Fiunak és a Szent Léleknek nevéRE.” — Ezeket a nyomdafelügyelők becses figyelmébe tisztelettel ajánlom. Kérven a többi hemzseggő ilyféle hiba kijavítását, s e czikknek felvételét.

Mező Dániel.

Debreczeni piros rózsá, barna lány.

(Népdal, ad notam: Magasan repül a daru, szépen szól.)

Debreczeni piros rózsá, barna lány,
Gyöngykoszorus pártá ragyog a haján.
Fénylenek a pártá igaz gyöngyei;
Hej! de szebben,
Fényesebben
Ragyognak szép szemei!

Szemeiből tiszta erény sugárzik...
Haja, selyem haja leér bokáig.
Szép magyaros viseletén nincs pompa;
Bájjal arczán
Megy az utcán
Vasárnap a templomba.

Hat nap alatt odahaza dolgozik,
Hetediken Istenének áldozik.
Ismeri őt rég az egyház szent fala;
Ismeri rég,
Hogy ő az ég
Legszebb földi anyala!

Angyali szép lányka, sugár termetű,
Lelke szelid, keble nemes érzetű.
Magyar ruha... magyar a szív alatta;
Boldog leszen,
A ki ezen
Tiszta szívet bírhatja!

Debreczeni piros rózsá, barna lány,
Gyöngykoszorus pártá ragyog a haján.
Oh ha tudnám, hogy e szép lány szeretne:
Önállásom,
Szabadságom
Odaadnám érette!

Losonczy László.

— A közelebbi múlt évről szóló anyakönyvi hiteles kimutatások szerint a Debreczenben született gyermekek létszáma: 1700. És pedig figyermek született 859; leánygyermek tizzel kevesebb 849. E számokból esik a protestans hitfelekezetbeliekre 722 fiú és 733 leány; a r. katolika hitfelekezetbeliekre 98 fiú és 89 leány; az izraelitákra 39 fiú és 27 leánygyermek.

A meghaltak összes létszáma 1623-ra megy, és pedig 814 a férfi- és 809 nönemen levők közül. A protestansoknál 697 férfi és 703 nő; a r. katolika választ követők közül 97 férfi és 95 nő; végre az izraeliták közül 20 férfi és 11 nő mult ki.

E kimutatásból kitűnik, hogy a város 77 lélekkel szaporodott. — A szaporodási létszám hitfelekezetenként a következő: a protestansoknál: 55; az izraelitáknál 35.

A r. kath. hitfelekezetieknél ellenben fogyatkozás van, mert 13-mal több halt meg, mint született.

— Folyó hó 5-ke azon műkedvelői előadás kitűzött napja, melyet főiskolánk néhány jogásza a magyar írók segélyegylete javára rendez. — Figyelmeztetjük a közönséget a jótékony célú előadásra.

— Ugy értesülünk, hogy egy dessaui társulat komoly lépéseket tett a gázvilágításnak városunkban létesítésére. Ha ez igaz: nem tudjuk csupán örülnünk-e hogy az ohajtott világosság elérkezik; vagy busuljunk is, hogy ez életrevaló vállalatot idegenek létesítik nálunk.

— Egy helybeli izraelita ismerősünk, — ki buzgó színészkedvelő s minden jónak előmozdítója, — közelebb azon panaszt tette nálunk, hogy nem rég valaki a színházból kimenetkor illetlenül bánt nejével, s vallásáról kicsinylőleg nyilatkozott. — A dologban félreértésnek kell lenni, mert a bepanaszolt a művelt körök osztályosa, és jól tudhatja, hogy a színház mindenkié s hogy hasonló eljárás megrovást érdemelne.

— Debreczeni lakos Kövér Dániel, ki a mult évben saját fiát meggyilkolta, a debreczeni törvényszék által 10 évi börtönre ítéltetvén, ez ítéletet a fellebbezési szék 2 évre szelidítette. Azonban a vádlott még ebbe sem nyugodott bele, hanem ügyét tovább fellebbezte.

— Külföldi lapok tudósításai szerint a nagyváradi-kolozsvár-brassói vasútvonal kiépítésének tőkéje, a m. hó 22-dikén Brüsszelben biztosított.

— Weninger Vincze „Az egyszerű és kettős könyvvitel” című munkát irt. Alig van hazánkban irodalmi szak, mely eddigelé inkább elhanyagoltatott volna, mint a magyar kereskedelmi, s Weninger neve biztosíték arra, hogy egy hiányon jól lesz segítve. Egyszersmind kimondjuk azon meggyőződésünket, hogy a könyvvitel ismerése nemcsak kereskedők, de gazdaszok sőt magánzókra nézve is szükséges, sőt többnyire nélkülözhetlen is. — A mű előfizetési ára 1 frt 20 kr.

— Aggodalommal értesült nemrég a nemzet, a magyar r. katolikusok főpásztor: Scitovszky János ő eminentiájának betegsége felől. Ez aggodalmat elosztatja azon legközelebbi hír, hogy ő em. már annyira jobban van, hogy a karácsoni szent ünnepeken személyesen pontificált.

— A szomszéd Nagyváradon egy év lefolyása alatt már öt önmérgezési eset fordult elő; közelebb is egy 15 éves leányka vetett végett életének. — Nem ohajtjuk, hogy ezt a művelődést (?) Debreczenben eltanulják.

— Mint a „Bihar”-ból olvassuk: Wittenberger Leopold és Bonyhád Lajos nevű petrosi lakosok a pénzügyi minisztériumhoz következő finantztervet küldének föl: „Belényes 1862 okt. 29. Nagyméltóságú finantzminiszter ur! Magyarhonban 52 megye, mindenikben ennyi és ennyi járás, minden járásban annyi jegyzőség van, hol évenként leirhatatlan sok vágó- és igásmarha adatik el; az eladóknak pedig marhajárlatokkal kell birniok, mely után a megye részéről csak 2 kr. vétetik. A tek. cs. k. minisztériumnak mi azt tervezzük: hogy ha egy járlat csak 10 kros bélyeggel láttatik is el, ugy ez, a mikilátásunk szerint, évenként egy millió körülitiszta jövedelem lenne. Ha ezenterv életbe lépne: fenntartunk magunknak 20,000 o.é. forintnyi jutalmazást. Wittenberger Leopold s. k. Bonyhád Lajos s. k.” — A derék hazafiak mármár naponként várak nagyszerű tervük méltó jutalmát, midőn a szivszakadva várt „krisztkindli” helyett, hosszú orral a következő végzést kapták meg: „Petroson lakó Wittenberger Leopold és Bonyhád Lajosnak a m. cs. k. pénzügyi minisztériumhoz beadott kérvénye, illetőleg terve stb. mint el nem fogadható, neve-

zeteknek leendő kézbesítés végett ide mellékelve kiküldetik” stb. Képzeltető mennyire leesett az álluk szegényeknek, midőn államboldogító roppant eszméjük, ily bélyegtelen járattal utasítottatott vissza.

— Verdi operaszerző egy új dalművének első előadásaért 200,000 frankot kap Szentpétervárott.

— Párisban a „Fehér asszony” című dalművet közelebb ezerelekszer adták.

Egyleti ügyek.

O. A polgári kaszinó december 24-én tartott választmányi ülésében következő határozatok hozattak:

Küldöttség neveztetett ki új szállás keresésére; de egyuttal elnök ur is fölkérte arra, hogy igyekezzék a jelenlegi szállás bérének jövőre is meghagyatása iránt lépéseket tenni. A legközelebbi választmányi gyűlésben mind a küldöttség, mind az elnök ur beadandják jelentéseket s azok folytán határozand a szállás kérdésében a választmány; és az e felett véglegesen határozandó közgyűlés, — mely közbejött akadályok miatt december 26-kán meg nem tartathatván, január 4-re fog összehivatni. — Mellesleg megjegyezve, általánosnak látszik azon vélemény, hogy a jelenlegi szálláson, a mostani bér mellett, meg lehetne maradni; de a mostani évi bér — 1260 frt — legnagyobbban tekintetik, amit a kaszinó fizethet; s épen azért, mivel a mostani bérnek meghagyása nem épen bizonyos, volt szükség új szállás után tudakozódásra.

Elhatároztatott, hogy az olaj-világításnál sokkal czélszerűbb és olcsóbbnak talált Solarvilágítás alkalmaztassék a kaszinó helyiségeiben.

Elhatároztatott, hogy a közgyűlésre való meghívásra nézve eddig czélszerűtlennek talált tábla-kifüggesztés helyett, az egylet minden tagja c z é d u l á k k a l hivassék meg.

Végre elhatároztatott, hogy az új könyvek idejében megvételssenek, a tagoknak idejében kiosztassanak, és a könyvtárnoknak meghagyatott, hogy a választmány elé havonként kimutatást terjeszssen elő a megvásárolt új könyvekről.

A kaszinóra vonatkozólag megemliténdőnek véljük még, hogy — magán uton — szóba hozatott, mikép a kaszinó külön helyiségében a legszükségesebb étel- és italárulásra nézve intézkedés tétessék. Mivel az egyletnek erre egészen elkülöníthető helyiségei vannak; és a nagyteremnek télen át fűtetésével járó költségek is kedvező arányban állanak a tagok azon kényelmével, miszerint a társalgási helyiségek szaporítása által az érintkezés könnyebbé válik, és ezáltal arra is kilátás nyílik, hogy a kaszinó többek által látogatathatik: ezen különben is közohajtással találkozó indítvány az igazgató választmány figyelmét megérdemli.

* Zeneegyletünk m. hó 26-diki ülésében Sechter Simon, Komlóssy Lajos által magyarra fordított „A zeneköltészet alapelvei” című munkája, 50 példányban kézirat gyanánt kinyomtatni, és a zeneszerzést tanulók közt, mint kézikönyv a kiállításai áron árultatni rendeltetett; egyszersmind elhatároztatott, hogy e tanulók — kik egyébiránt díj nélkül taníttatnak, — egyenkint egy forintnyi beírásdíjt fizessenek. — Egyik tanár megbetegülése alkalmából elhatároztatott, hogy hasonló esetekben ezentul az igazgató a megbetegült tanárt helyettesítse; a helyettes díjazása felett a választmány fog esetről esetre intézkedni. — Egy igen jó zongora 300, és egy másik 160 forintért megszerezettvén, örvendetes tudomásul vette a választmány, zenedeigazgató azon jelentését, hogy most már a zenede felszereléséhez hangszerek dolgában többé semmi sem látszik szükségesnek. — Reményi az ígért igen jó olasz hegedűt megküldte, egyszersmind 180 frtos alapítványát 200 frtra egészítette ki. — Sz. k. Debreczen város átiratban tudatja, hogy 500 frttal az alapítók sorába lép, s csupán anyagi rosz körülményeinek akarja tulajdoníttatni, hogy az egyletért e pillanatban többet nem tehet.

* Egyik jeleül azon megérdemlett figyelemnek, melyet zenedénk ügye a főváros zeneintéző köreiből költött: itt közöljük b. Prónay Gábor, a budapesti zenede elnökének, a mi zenedénk elnökéhez legközelebb intézett levelét, mely így hangzik:

Örömmel hatott meg a hír, hogy nemzetünk egyik drága kincse, a zene, igazi honfiak ügybuzgalma által felkaroltatván, szeretett hazánk természetnagytérségén emelkedő városban — zenede alakult; és midőn a Tekintetes ur a debreczeni zenede közgyűlésének azon határozatát, miszerint ez engem tiszteletbeli tagjává választott, velem tudatni sziveskedik, alkalmat nyújt egyszersmind keblem ohajait követve, a debreczeni zenedét azon rokonérzelemmel üdvözölni,

*

mely nemzeti és zeneművészeti viszonyainkat szellemileg teljesen kiegészíti, s összefüzi.

Hazánk e nagy városában új élet támad, mely a rendezett intézeti tevékenység által nemcsak a nemzeti érdek iránti fogékonyságot, de a magyar zene tiszta jellegét is a művészvilágnak hirdetendi; és így ez intézet méltán diszke azon helynek, ahol emelkedik, méltó büszkesége Debreczen tekintélyes szellemi erejének, s kitűnő fiainak.

Midőn tehát a Tekintetes urhoz ezen lelkem sugalta soraimat intézem, a debreczeni zenede közgyűlésének irántam tanusított szíves megtiszteltetését ügytársi tiszta örömmel fogadom, és midőn ezért őszinte s legbensőbb köszönetemet ezennel kijelentem, a debreczeni zenedének, mely a művészeti közügy új pályáján a hazai érület ohajtásaival találkozott, mint nagy jelentőségű intézetnek, a legszebb felvirágzását szívemből kívánom.

*A biharmegyei gazdasági egyesület ügyeinek vezetésére kinevezett ideiglenes bizottmány, f. január hó 5-dik napján, délutáni 3 órakor a „bihari nemzeti kaszinó“ terében ülést tartand.

*A nógrádmegyei gazdasági egyesület, a jövő májusban Losonczon gazdasági kiállítást fog rendezni.

*A szathmári iparosok közt ének és zenekar van alakulóban. Elismerésünket a derék iparosoknak!

Színház.

Utóbbi közlésünk óta Reszler színházában a következő művek adtak elő; Dec. 14. Komáromy A. utósó fellépteül „Korona és vépad.“ Dr. 4 felv. Irta Dumas S. — Dec. 15. „Sevillai borbély.“ Vig dm. 2 f. Rossinitól. — Dec. 16. „Az első magyar színészek Budán.“ Dramai kor és jellemrajz 3 felv. Szerző személyes rendezése mellett. — Dec. 17. „Ernani.“ Dm. 4 felv. Zenéjét szerelte Verdi. — Dec. 18. Reményi Ede búcsúhangversenye. Ezt megelőzte „A becsületszó.“ Szigligeti 1 felv. vigjátéka. — Dec. 19. „A szép juhász.“ Npszm. 3 felv. Irta Szigethy József. — Dec. 20. „Földszint és lebuji.“ Lebujiás vigj. 2 felv. Franziából ford. Dióssy. Ugyanakkor Petropolis, a „valódi“ kaucukember erőmutatványai. — Dec. 21. A kaucukember második fellépte. Ezt megelőzte a „Szép molnárnő.“ Vigj. 2 felv. Irta Dennery és Dumanoir. — Dec. 22. „Lavater.“ Vigj. 2 felv. Végül a kaucukember. — Dec. 23. A kaucukember utósó előadása. Előtte „Egy ur és egy asszonyosság.“ Közben „Az első beteg.“ Egy-egy felvonásos vigjátékok. — Dec. 26. „Hinkó, a hóhérlégény.“ Irta Birchpfeifer Ch. — Dec. 27. Foltényi Vilmos javára, először: „Az arany paraszt.“ Irta Birchpfeifer Ch. Dec. 28. „A notredamei toronyőr.“ Irta Birchpfeifer Ch. Dec. 29. „A báléj.“ Dm. 5 felv. Szerelte Aubert. — Dec. 30. „Griseldis.“ Irta Halm Fr. — Dec. 31. „Egy nő, ki az ablakon kiugrik.“ Scribe után Komlóssy Ferencz.

A Reszler színtársulata és a színügyegylet közt elvben már rég elfogadott szerződés közelebb mind két fél által aláíratván: azon reménnyel vesszük fel szini tudósításaink e nyáron elejtett fonalát, hogy a befolyás, melyet színügyegyletünk ezentul a színészetre gyakorland, jó hatású leend, s a színigazgató, részint saját sugallata, részint a közönség kebeléből mellé állott ügybarátok figyelmeztetései, tanácsadásai nyomán megtaláljandja a helyes utat, s nem félhet azon veszélytől, hogy valaki ezt mondhasa vállalatáról: tout est perdu, aussi l'honneur!

Nem azért mondjuk, mintha már ennyire volnánk. Reszlerben még mindig megvan a vállalkozási szellem, s társulata tagjaiban a tehetség, melylyel nagyra törekedhetnek; de annyi áll, hogy az utóbbi hónapokban nem sok örömmük lehetett a színészet kedvelőknek, s egyes színészek szerepnemtudását csak a játékrend gyarlósága, de valljuk meg azt is, hogy e gyarlóságot a közönség részvétele se multa felül.

No de reméljük, hogy ez „új esztendőben“ minden jobban fog menni, s bevezetésül dícsérjük meg (feledve a tulsásokat) színészeinket, hogy jan. 1-sején ragyogó kedvvel adták Szentpéteri „Rokkant huszár“-ját, s a közönséget, mely ez előadást meglepően nagy számmal látogatta, és vegyük a legjobb jelnek a jövő játékrendre nézve, hogy jan. 2-dikán díjmentes előadásul a „Két Barcsai“-t vették elő.

Levelezések.

H. Böszörmény. 1862. Dec. 30. T. szerkesztő ur! Ephemer-e Ön lapja vagy hebdomad? nem tudom, mert városunkba nem szokta ön ingyen küldeni. Pedig Arany János is azt írja, „Oh mennyi vágyteljes kebel, — Hány szomju lélek önre néz! Öné a feleletteher, És e teher igen nehéz. Mikép fog számot adni ön, Ha majd felelni kell a mott?!” Miért nem szokta küldeni Szerkesztő ingyen a lapot...? De tulajdonkép meg is érdemlenők mi e galantságot, mert hány tyukot, pulykát, ruczást, tolyást (vagy tojást) köből buzát, rozsot, kukoriczát s isten tudja még mit! vittek már innen egyszer másszor Debreczen segítség-

gére! Nem akadna ember a Debreczen nevű híres város határán belül, aki képes lenne kimutatni: mennyi pénz folyik azokért át hozzánk, mennyi kál, hull, csepeg, csorog el abból uton útfélen, míg alkuról alkura megy a beszéd, és az újságzikkeket a találkozó kicserélik. Koczkaztatni kell hát azon ohajt: báresak Ön becses lapja mindennap, sőt minden este és reggel újult alakban ingyen jelenne meg a h. böszörményi városház asztalán, mert másként a roppant távolság és méreg drága előfizetési ár miatt nem fogunk belőle egy betűt is látni. Lássuk: akkor lehet dicsekedni Önnek, hogy ennyi és ennyi előfizetője van; amely nem új találmány; ha nem hiszi: üsse fel az „Életképek“ 1845 évi 21-dik számát, rá fog jöni, hogy akkor is történt ilyesmi. Szükségünk is van ám nekünk erre, mert így legalább a lapból megtudjuk hanyadik nap van, smikorra várhatjuk az egzsékutziót, mert mi oly jó gazdálkodók vagyunk, hogy Kalandárjómra sem szeretünk fizetni. Pedig csak egy levél árán is adnának egyet, hát még amennyi elkopik „mulatság a zöldben“ cím alatt! Megvallom nem tudom bizonyosan, jelenik-e meg elapban csőd vagy árverési köröztetés? mert erre is szükség lenne; így benne mint tükörben látnók saját jelen s jövőnket. Kellene hát hetenkint mint a Vasárnapi Újság, Nap-tár rovatot is nyitni, de e rovatot író papírra alkalmazva, jegyezhetés végett. Láthatja ön, hogy mint Arany János mondá „tárgyam unas untig elég,“ mindennap merülnek itt föl figyelemre méltó titkos és nyilvános, magános és közönséges színű lopások, gyilkosságok, verekedések, csalások, sőt még mulatságok is, melyeknek ha mindenikét le kellene írni Ön lapja számára, szükséges lenne itt egy oldal irodát felállítani. Mit is Ön becses figyelmébe ajánlva vagyunk és leszünk olvasók és írók.

Derecske. 1862. Dec. 29. Mint a „Hortobágy“ is megemlíti közelebbi számában, azt írta városunkból valami Kápolnási a „P. H“-be, hogy mi örültünk az „ugynevezett“ alkotmányos korszak elmúltának. Nem ösmerjük e valakit, mert álarcz alá bujt; hanem, bár tiszteljük kinek kinek egyéni nézetét s megadjuk a magáét: de ellenvéleményben vagyunk vele. Nem hittük volna, hogy városunkról ily ismertetés közöltessék, pedig a közleményből következtetve: nem más Derecskéről volt az írva, mert itt történt, hogy a nevelés szent ügyének előmozdítására 50,000 pforint államkölcsön adományoztatott.

A nevelésügy levén szönyegen: kedves kötelességemnek tartom felemlíteni, hogy városunkban a nevelésügy a legjobb lábon áll. Oly derék tanítókkal dicsekedhetünk, kikre büszke lehet városunk. Valóban öröme lehet benne a szüléknek s a hallgatóságnak, midőn a közvizsgán arról győződik meg, hogy amit a tanulók tudnak: azt értik is. Boldog nép, mely elmondhatja iskolájáról azt, amit városunk.

Kereskedelmünk a szó szoros értelmében pang. Alig van már nálunk kereskedő, ki vagy igaz, vagy nem igaz uton, meg ne bukott volna. Pénzünk nincs, hanem ha az 50,000 frtnyi államkölcsön elárúsítatik: igen nagyban lesz segítve ezen pénzalap által a város.

Társaséletünk... mit mondjak erről? A mint mondják: octroyáltunk egy casinot, mely iránt azonban az engedély még nem érkezett meg. Egyelőre azonban jóváhagyás reményében megnyit, türehető pártfogolással. Itt gyülekezik össze az értelmiség, mint menhelyen. Lapokkal szépen el van látva. Ha azonban kilépünk e helyről: felfordult világot látunk. A helyett, hogy egyetértve élveznők a társadalmi élet örömeit: visszavonás, irigység, s több eféle keseríti azt; némely ember abban leli gyönyörét, ha békében nem lehet. Küldhetnénk ily madárpéldányokat valamely műkiállításra. Az ily kivételek levonásával egybíránt társaséletünk derült és tiszta.

Legelő elkülönítési perünk most van folyamatban. Ezen kérdés, mint életbevágó, foglalkoztatja leginkább városunkat. Majd egy millió értékű földről van itt kérdés. Mit szül az idő? az titok; de bizunk a törvény szigorában, hogy nem lesz káros a városra.

K....

Nyilvános számadás.

Lapunk szerkesztőségénél a széplaki és kisházi helyét hitvallású iskolák alaptőkéje gyarapítására ujlag adakoztak: Vecsey Imre 2 frt. Sesztina Lajos 2 frt. Stenczinger Károly 1 frt. Bignio János 1 frt. Márton László 50 kr. Lobmayer József 50 kr. Varga Imre 1 frt. Váradi Dániel 50 kr. Brukner Ernő 50 kr. Félegyházi János 50 kr. Csurka Mihály 50 kr. Gellér János 50 kr. Pethő Sándor 1 frt. Kiss Sándor 50 kr. Szabó Lajos 5 frt. Kereskedő testület 5 frt. Berghofer

István 2 frt. N. L. 20 kr. Fabriczius Géza 1 frt. — A már közlöttel együtt eddig összesen 90 frt. 20 kr. és egy db egy frtos tallér.

Komlóssy Imre ur az ingyéniskoláztatás alaptőkéje növelésére 10 ofrtot küldött be hozzánk, azon nyilatkozattal, hogy ez összeg fizetését az újévi ajándékok megváltásaképen róttá magára. — Bár követnék példáját minél többen, smegragadnának minden alkalmat, a hol a közügynek használhatnak!

Szerkesztőségünk mindig szívesen fogad adományokat s aláírásokat az ingyéniskoláztatás, a színügyegylet, emlékkerttársulat, kertészegylet, zenéde, a kistemplom, a magyar írók segélyegylete, a vidéki színészek nyugdíjintézete és a széplak-kisházi iskola javára.

Gazdaszat, ipar s kereskedelem.

A debreczeni keresk. és iparkamara múlt évi decemberhó 27-kén tartott ülésében több kisebb érdekű folyamodvány elintézésén s ügykezelési folyó tárgyakon kívül legérdekesebb volt a Dec. 13-diki ülés jegyzőkönyvének hitelesítése.

Hely szűke miatt ezen jegyzőkönyvet egész terjedelmében nem közölhetvén, csupán lényeges tartalmát ismertetjük, hogy a kamara fentartásához járuló kereskedő és iparos vidék, a történetek tudomásával birjon.

A Dec. 13-ki ülés biharmegyei főispáni helyettes mélt. Hajdu Lajos ur mint királyi biztos összehívása folytán és jelenlétében tartatván, tárgya a kamara ügyében utóbbi időkben felmerült zavarok végkiegynyítése volt.

A gyűlést királyi biztos ur megnyitván, üdvözlő előzmény után előadta, hogy a mily kellemetlen volt a kamara körébeni megjelenése, midőn az elnököt hivatalától felfüggesztette, s a titkár előmozdítását elrendelni kényszerült, épen oly örvendetes mostani megjelenése, a midőn meg van bizva kijelenteni, miszerint kir. helytartó ő nméltósága, a kamara alelnöke Vecsey Imre ur jelentéséből s az elnök felfüggesztése alkalmával leköszönt kamarai tagok emlékiratából arról győződven meg, miszerint a történetek nem daczolási hajlamnak, hanem félreismeréseknek tulajdoníthatók; az elnök hivatalba visszahelyezését elrendelni s kimondani méltóztatott, miszerint a felfüggesztett titkár Kerekes József ügyének a kamara szabad akarata és belátása szerinti elintézésébe annyivalinkább belenyugyszik, mivel ez utóbbi ellen indított haditörvényszéki vizsgálat is nov. 29. már megszüntetett.

Farkas Ferencz elnök, bárha el volt határozva a karmara köréből végkép visszavonulni, nehogy ezen eljárása tüntetésnek tulajdoníttassék, elnöki széket visszafoglalván, köszönetét fejezé ki kir. helytartó ur ő nagyméltósága azon eljárásaért, miszerint ezen kellemetlen ügyet teljesen a kamara kérelméhez képest igazságosan és méltányosan intézte el, s egyszersmind kijelentette, hogy a kamara tüntetési vágytól soha nem vezéreltetet

Ez után elnök a titkár ügyét hozván szóba, a kamarai testület egyhangulag kimondotta, miszerint a titkár ellen semmi nehézség a kamara kebelében fel nem merülvén, a hivataloskodását illetőleg oct. 10-én tartott ülésében hozott határozatát fenntartja.

Miután kir. biztos ur a kamarának a haza jóllétre, s a kereskedelem és ipar felvirágoztatására irányzó működésére Isten áldását kérve, az ülésből eltávozott.

Ehez képest Kerekes József titkár még azon ülés folytán meghivatván, hivatali helyét köszönete nyilváníttása mellett azon biztosítással foglalta el, hogy valamint eddig, úgy jövőre is egyedüli törekvése leend a becsület útján megmaradni.

Figyelmet érdemlő volt még azon felsőbb rendelet kihirdetése, melyszerint kereskedők jövőre csak 36 foku szesz árulására lesznek szorítva. Ezen felsőbb rendeletet illetőleg feliratban fog a nméltóságu m. királyi Helytartótanács felkéretni, hogy figyelmébe véve azon körülményt, miszerint a szesz, darab hordókban gyengülni szokott, minden méltánytalan háborgatások s számtalan surlódások elkerülése tekintetéből azon pótrendeletet kimondani kegyeskedjék, hogy darab hordóknál egy fok különbség elnézendő.

Debreczen. Dec. 30. A debreczeni gazdák tulnyomó többsége nemanynyira mag, mint takarmánytermelésre irányozza szorgalmát, minthogy számítása még mindig kiválólag a marhatenyésztésre van fordítva. Ezért a debreczeni határon termett gabnane-műek s tavasz-élet mennyisége legnagyobb részben a termelő gazdák házi s gazdálkodási szükségai fedezése körül forog; csak a nagyobb terjedelmű tanyák

birtokosai, kik közül már törekednek sokan az okszerű gazdálkodás ösvényén előre haladni, szokták jelenlegi mennyiségű terményt eladóvá tenni. Debreczen messzeterjedő határán, a magánosak kezén lévő földbirtok nagyon apró darabokra szakgatott, úgyhogy 3000-nél számosabb földbirtokos van, kiknek birtokterjedelme egész egy köblös földig leszáll; elképzelhetni tehát, hogy azon apró birtokokat, tulajdonosaik minden termelő erőt kizsákmányolólag igyekeznek használni. Minthogy a kukoriczavetés legtöbb magot ad s a kukoriczát az általános üzőtt sertéshizlalás tekintetéből mindenki legjobban fel tudja használni: ez okon minden magok közt a kukoriczatermesztés üzeti legterjedelmesebben, úgyhogy az összes vetéseknek évenként legalább egy harmada kukoriczavetés szokott lenni. — Elgondolhatni tehát azon általános veszteséget, mely a termesztő lakosságot által érte, hogy a múlt évben a kukoriczavetés általán véve kiaszott, s csupán foltonkint adott valami csekély termést. Azonban mindemellett a kukoricza ára meglepőleg alant áll, köbfe 4 frt. 40 kr. 4 frt. 60 kr. ami annak tulajdonítható, hogy ez évben a disznóhizlalás teljesen megbukott. Debreczenben 3000-nél számosabb gazda szokott kisebb s nagyobb mennyiségben sertéshizlalással foglalkozni, természetesen azok legnagyobb része csak úgy s annyiban, hogy a saját szükségére hizlalt mennyiség mellett eladási üzérkedésre is iparkodik néhány darabot hizlalt, avégett, hogy annál a maga házi szükségére fordított hizókra tett költséget megnyerje: A jelen év egyen számítását, mint a kövér sertéssel megkísérlett minden nagyobb mérvű üzérletet roppant veszteséggel csapott le; úgyhogy most igen csekély különiséggel ugyanazon árért megvehető a hizott sertés, amely árért sept. vége körül az s o v á n y állapotban elkelt. Ezen árbukásnak oka az, hogy a felsőbb vidék, Pest, Triest, Bécs s Olaszország, a hova más években a debreczeni hizott sertés és szalonna kiszállított, e télen más helyről, sokkal olcsóbban fedezi ebbeli üzleti és fogyasztási szükségét; Egy mázsás szalonnájú hizott sertés ára: 30—34 frt. o. é. a szalonna mázsája 20—23 frt. disznóhúsé 13 frt. — kolbász mázsája 20 frt. o. é.

A lábasjóság ára is, a takarmány szűke miatt teljesen megbukott. A Király István-féle tőkegulya valósággal felesleg áron adatott el az árverésen: a mely árra való ráhagyásnak főleg az lehetett az oka: hogy az örökösök a gulya eladása által megkimélt takarmány eladási áránál, biztosabb vásárra és nyereségre számítottak. Egyébiránt minél inkább kifelé megyünk a télből, annál inkább fog emelkedni a telelés alatti jóság ára, kivált ha kedvező tavasz kinyílása mutatkozik. Szerencse, hogy eddig a város lakossága marháit közt a marhavész még sehol sem mutatkozott.

Az utolsó hetivásáron a tiszta buza 6 frt. 80 kr. — a kétszeres 5 frt. 40 kr. — rozs 4 frt. — zab 3 frt. — köles 5 frt. 80 kr.

A hetivásárok az állandó jó ut miatt, — amely annyira állandó, hogy a múlt tavasz óta nálunk rozs ut soha nem volt, — elég látogatottak, de nem túl népsek; főleg kunsági kenyeret szállítanak a hetivásárookra nagy mennyiségben.

A november folytán beállott száraz hideget, a decemberhó közepén lehullott elég vastag rétegű hó mérsékli, mely a földet s vetéseket mindenfelé betakarja.

Hüvelyes főzelék, dió s aszalvány elegendő mennyiséggel s olcsó áron szállítatik a hetivásárookra; — a burgonyának zsákja 1 frt. o. é. s amiatt, hogy a nyáron eső alig érte, kellemes jó ize van. A zöltség Debreczenben még soha el nem ért magas áron kél; a vidéki káposztatermés nagyon jelentéktelen s igen apró fejű volt; úgyhogy a helybeli s vidéki fogyasztók szükségüket az egyenesen Bécsből s Kassa és Eperjes vidékéről roppant mennyiségben szállított szép káposztával fedezték; ára százának 12 frt. körül volt.

A helybeli cukorgyár répatermelésére, fennállása óta az idő járása még soha kedvező nem volt s az a kívánt és várt mérvben még soha sem sikerült; minnek természetesen az azóta minden évben tartósan uralkodott szárazság vala az oka. Ez évben nagy mennyiségű répája termett, de most sem nőtt elég nagyra. A helyben főzött cukorliszt mázsája, 1-ső minőségűé 32 frt. 2-dik minőségűé 30 frt.

Az iparüzlet, a kézműczikkek keletére az általános pénzforgalom hiánya miatt teljes pangás neheze-

dett; a vásárokat látogató iparosok szekérbérüket s utiköltségüket is alig képesek összezsínálni.

A kereskedelmi forgalom is annyira felakadt, hogy az üzérkedés egy ágában sem képes valamit lendíteni. A nagykereskedő állandóan a fizetési tehetlenséggel küzdő vidéki apró-kereskedők egyezkedési ajánlataiktól való ostromoltatás alatt állanak s a magyar váltótörvénynek leginkább két hiányát érzik; hogy általa a nőktől a váltóképeség meg van vonva s azon leginkább szatócsszerű apró kereskedők ellen, akik mihelyt akarják, vagy czélszerű fogásnak találják, semmijök sincs, s addigi portékájuk szemfényvesztőleg eltűnik, elrejtőzik, — a személyes végrehajtást nem alkalmazhatják.

A terménynyel s nyersárúkkal üzérkedésre sincs semmi hatás; nincs egyetlen árucikk is, melylyel valamit lehetne kezdeni. Csak a bor ára emelkedett szűret óta és pedig öreg csebrétől 1 frtál, 1 frt. 50 krral o. é. s így az érmelléken öreg csebre 6 frt. — 6 frt. 50 krrt, a helybeli kerti bor pedig, mely szűret után 3 frt. 60 kron, 4 forintot vala vehető; most már 5 frt. — 5 frt. 20 krrt is elkél. Ellenben a szesznek és szilvapalinkának legkevesebb kelete sincs, mert a bő szilvatermés következtében mindenki el van látva a maga szükségére elégséges szesz italal, sőt még azon felül eladható termése is volna, ha akadna vevője.

A harmincz foknyi szesz osztrák itczéje 18—19 kron, sőt készpénzért olcsóbb áron is kapható.

A fűszer és gyarmati árucikkek ára az agio leszállása folytán, a cukor pedig mind e, mind pedig a bő répatermés következtében körülbelül 10 frtot esett mázsájánál. Cs.

Az „István“ gőzmalom 100 frtos részvényei közül a legközelebbi vétel 190 frton történt.

Derecske. 1862. Dec. 29. — Heti vásárunk elég népes. A fa drága, a szalonna kevésbé. Széna nincs eladó. Általában a takarmányféle sohasem volt ily becses, mint most. Egy csilye széna 40 frtért sem kapható. Száz kéve kóró 4—5 frt. Egy jó fias tehén ára: 50—60 frt. egy rugott ökörbornyúé 12—16 frt. anya birkának párja 7—8 frt. Sertésnek nem igen van kelendősege. Egy mázsás hizott sertés 40—45 frt. Egyéb czikkekre nézve mai napon következő árkelet volt: u. m. buza 3 frt. 20 kr. — kétszeres 3 frt. — rozs 2 frt. 50 kr. — árpa 2 frt. — Zab 1 frt 50. — tengeri, uj 2 frt. 60 kr.

B. Ujfalu. — Piaczi árak december végén: köblönkint a buza 5 frt. 20 kr. a kétszeres k 4 frt. 20 kr. a rozs k. 3 frt. 80 kr. a zab k. 2 frt 80 kr. a tengeri k. 4 frt — Egy tinó bornyú 80 frt — Egy mázsa szalonna 22 frt. — Egyébiránt a vásár igen lanyha.

N. Bajom. — Piaczunkon leginkább életneműek, jelesül buza, árpa, zab, tengeri árutlatnak nagyban; a főzelékeket többnyire szatócsok árulják, csak a pénteki hetivásárra hoznak előlét és kenyeret az ugynevezett guggon ülő kofák. Nem épen kicsiny gyékényfonatokkal való üzletünk is, melynek érdekeseb változatairól időnkint tudósításaimat megküldendem. — Múlt hó 24-diki hetivásárunkon a következő piaci árak voltak: buza 6 frt. 40 kr 7 frt. — kétszeres 5 frt. 60—80 kr. — árpa 4 frt. — zab 3 frt. — tengeri 4 frt. 40 kr. köblönkint. Rozs nem szokott árutlatni. — A szalonna mázsája 20 frt.

Piaczi árak.

Debreczen. December 30.

Közép ár: 1 pozsonyi mérő tiszta buza 3 frt. 40 kr. — Kétszeres 5 frt. — kr. — Rozs 2 frt. 15 kr. — Árpa 1 frt 70 kr. — Zab 1 frt. 45 kr. — Tengeri 2 frt. 25 kr. — Köles 2 frt. 50 kr. — Kása 4 frt. 60 kr. — Egy mázsa szalonna 20—24 frt. — kr. — Egy font marbahus 16 kr.

Pest. Január 1. — Tiszavidéki buza 5 f. 8 kr. — 4 f. 5 kr. Rozs 2 f. 56. — 2 f. 65 kr, Árpa 1 f. 80 kr. — 2 f. 30 kr. Zab 1 f. 45 kr. — 1 f. 60, Tengeri 2 f. 30 kr. — 2 f. 60 kr. Kása 2 f. — 2 f. 20 kr.

Nagyvárad. Dec. 30. Buza 3 f. 20 kr. — 4 f. Kétszeres 2 f. 50 — 80 kr. Rozs 2 f. 10 — 40 kr, Árpa 1 f. 80 kr. — 2 f. Zab 1 f. 50 — 70 kr. Tengeri 2 f. 20 — 50 kr. Borsó 5 f. Lenese 6 f. Bab 4 f. Kása 5 f. Burgonya 1 f 80 kr. Széna 3 f. 20 kr. Szalma 1 f. Fa 11—12 f. Egy font marbahus 15 kr. Egy itcze 6 bor 18 kr. Uj bor 12 kr.

Bécsibörze. Dec. 30. — Egy es. arany 5 frt. 50—52 kr. — Ezüst 114—114 frt. 50 kr.

Kiadó: a debreczeni Szinügyegylet.

Szerkesztő: Illésy György.

59^{dik} ÁRJEGYZÉK

az „István“ gőzhengermalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett, osztrák értékben, kötelezettség nélkül.)

A. asztali dara nagy szemű	- - - - -	14 frt. 40 kr
B. ugyanaz apró	- - - - -	14 „ 40 „
C. dara középszerű	- - - - -	12 „ 40 „
0. királyliszt	- - - - -	13 „ 40 „
1. lángliszt	- - - - -	12 „ 20 „
2. montliszt	- - - - -	11 „ — „
3. zsemlyeliszt	- - - - -	9 „ 80 „
4. fehérkenyerliszt 1-ső rendű	- - - - -	8 „ — „
5. ugyanaz 2-dik „	- - - - -	7 „ — „
6. barnakenyerliszt	- - - - -	5 „ 40 „
Kétszeresliszt	- - - - -	6 „ 30 „
Rozsliszt 1-ső rendű	- - - - -	7 „ 20 „
Rozsliszt 2-dik rendű	- - - - -	4 frt. 80 kr.
00. árpakása	- - - - -	14 „ — „
0. árpakása	- - - - -	13 „ — „
1. árpakása	- - - - -	11 „ — „
2. árpakása	- - - - -	9 „ — „
3. árpakása	- - - - -	6 „ 50 „
4. árpakása	- - - - -	6 „ — „
Árpaliszt	- - - - -	2 „ 40 „
Dereze	- - - - -	2 „ 40 „
Lábliszt	- - - - -	2 „ 40 „
Körpa	- - - - -	2 „ — „
Buzaalj	- - - - -	2 „ 80 „

Minden zsákért 1 frt. 5 kr. lefizetendő. E betétet azonban a vevő visszakapja, ha a zsákot, az elvitel számított legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bérmentesen visszazsallítja.

Debreczen 1862. Nov. 6.

Nyilttér.

Nyilatkozat.

Alólírt Kraszna Bélteki lakosok, mint a „Phoenix“ biztosító társaságnál biztosítottak, és f. 1862-ik évi szeptemberhó 6-diki tűzvésznel károsultak, kellő tudomásbani helyezéssel tökéletes meggyőződésünk mellett kötelezve érezzük magunkat e f. év november 24-kén kelt, a kraszna bélteki főbíró és tanácsstagjai által minden hírünk tudtunk, annyivalinkább folyamodványunk nélkül tett és a „Hortobágy“ december 5-diki 32-dik számában megjelent hivatalos felszólalás ellenében, — annak megsemmisítésével, — köz tudomásra jutatni, hogy miután kártérítésünk eddigi ki nem egyenlítését Hausman Mihály lakos társaságnál és így két társaságnál történt biztosítása utáni kártérítés kifizetésének tisztába hozatala hátráltatta, ezen ügy tisztába hozatalával, a „Phoenix“ biztosító-társaság debreczeni főügynöke Spitzer Jakab ur által biztosított tárgyaink elégségesben szenvedett kárainkat a helyszini szemle és becsei folytán a legnagyobb méltányossággal minden levonás nélkül megtérítette; — miért is fogadja a nevezett társaság hálaköszönetünket.

Jeremiás József
Michael Angeli
Böhm János.
Schmid Vendelin

mint szintén Cerlán Simon, Mezmer József, Müller Márton, Steinbinder János, Teffenhard János, Hermán József, 3-dik Fugli János kraszna bélteki lakosok a Phoenixnél biztosítottak nevében is, kik velünk együtt kárainkra nézve kielégítették.

Hogy a fentebb látható név aláírásokat a hivatal előtt személyeiknek ugyanazonságait igazolt Jeremiás József, Angeli Mihály, Böhm János és Schmid Vendelin Szatmármegyében kebeleztet kraszna bélteki lakosok fentebb megnevezett megbízott társaik nevében is, kik a „Phoenix“ társaság által a mai napon káraikra nézve a hivatal előtt tökéletesen kielégítették, saját kezeikkel írták légyen, hivatalosan igazoltatik.

Debreczenben. 1862. Dec. 22.

(p. h.) Vetésy Mihály kapit. tollnok.

A „Hortobágy“-ra a homlokzaton olvasható feltételek mellett folyvást előfizethetni. — Hirdetések pontos és jutanyos árért közöltetnek. — Minden küldemény vagy értesítés a szerkesztő-kiadóhivatalba (Czeglédu. Bánkiház) intézendők. — Ugyanott kapható az állandó színháznak kőmetszetű diszes képe, 1 ofrtjával.

M E N E T R E N D

a tiszavidéki vaspályán. — Érvényes az 186²/₃ téli havakra.

I. Kassa és Nagyváradszabolcs	Bécs ind.	8 óra — perc este	II. Arad	Bécs ind.	8 óra — perc este
	Pest „	6 „ 25 „ reg.		Pest „	6 „ 25 „ reg.
	Cegléd „	9 „ 27 „ „		Cegléd „	9 „ 27 „ „
	Szolnok „	10 „ 27 „ „		Szolnok „	10 „ 27 „ „
	Püsp.-Ladány „	1 „ 26 „ délu.		Püsp.-Ladány „	1 „ 26 „ délu.
	Debreczen „	3 „ — „ „		Debreczen „	3 „ — „ „
	Tokaj „	5 „ 25 „ „		Tokaj „	5 „ 25 „ „
	Miskolcz „	7 „ 24 „ „		Miskolcz „	7 „ 24 „ „
	Forró-Encs „	8 „ 44 „ „		Forró-Encs „	8 „ 44 „ „
	Kassa érke.	10 „ 27 „ „		Kassa érke.	10 „ 27 „ „
II. Kassa és Nagyváradszabolcs	Püsp.-Ladány ind.	1 „ 58 „ délu.	III. Kassa és Nagyváradszabolcs	Püsp.-Ladány ind.	1 „ 58 „ délu.
	B.-Ujfalu „	3 „ 13 „ „		B.-Ujfalu „	3 „ 13 „ „
	Nagyvárad érke.	4 „ 38 „ „		Nagyvárad érke.	4 „ 38 „ „
	Bécs ind.	5 óra — perc este		Bécs ind.	5 óra — perc este
	Pest „	6 „ 25 „ reg.		Pest „	6 „ 25 „ reg.
	Cegléd „	9 „ 27 „ „		Cegléd „	9 „ 27 „ „
	Szolnok „	10 „ 27 „ „		Szolnok „	10 „ 27 „ „
	Mező-Tur „	12 „ 34 „ délu.		Mező-Tur „	12 „ 34 „ délu.
	Csaba „	3 „ 3 „ „		Csaba „	3 „ 3 „ „
	Arad érke.	5 „ 20 „ „		Arad érke.	5 „ 20 „ „
III. Kassa és Nagyváradszabolcs	Kassa ind.	5 óra — perc reg.	IV. Arad	Kassa ind.	5 óra — perc reg.
	Forró-Encs „	6 „ 25 „ „		Forró-Encs „	6 „ 25 „ „
	Miskolcz „	7 „ 52 „ „		Miskolcz „	7 „ 52 „ „
	Tokaj „	9 „ 35 „ „		Tokaj „	9 „ 35 „ „
	Debreczen „	12 „ 12 „ délu.		Debreczen „	12 „ 12 „ délu.
	Püsp.-Ladány „	1 „ 45 „ „		Püsp.-Ladány „	1 „ 45 „ „
	Szolnok „	4 „ 44 „ „		Szolnok „	4 „ 44 „ „
	Cegléd érke.	5 „ 41 „ „		Cegléd érke.	5 „ 41 „ „
	Pest „	8 „ 37 „ este		Pest „	8 „ 37 „ este
	Bécs „	6 „ — „ reg.		Bécs „	6 „ — „ reg.
IV. Arad	Nagyvárad ind.	10 „ 6 „ déle.	V. Arad	Nagyvárad ind.	10 „ 6 „ déle.
	B.-Ujfalu „	11 „ 34 „ „		B.-Ujfalu „	11 „ 34 „ „
	Püsp.-Ladány érke.	12 „ 48 „ délu.		Püsp.-Ladány érke.	12 „ 48 „ délu.
	Cegléd „	5 „ 41 „ „		Cegléd „	5 „ 41 „ „
	Arad ind.	9 óra 33 perc déle.		Arad ind.	9 óra 33 perc déle.
	Csaba „	11 „ 59 „ „		Csaba „	11 „ 59 „ „
	Mező-Tur „	2 „ 20 „ délu.		Mező-Tur „	2 „ 20 „ délu.
	Szolnok „	4 „ 18 „ „		Szolnok „	4 „ 18 „ „
	Cegléd érke.	5 „ 31 „ „		Cegléd érke.	5 „ 31 „ „
	Pest „	8 „ 37 „ este		Pest „	8 „ 37 „ este
V. Arad	Bécs „	6 „ — „ reg.	VI. Arad	Bécs „	6 „ — „ reg.
	Arad ind.	9 óra 33 perc déle.		Arad ind.	9 óra 33 perc déle.
	Csaba „	11 „ 59 „ „		Csaba „	11 „ 59 „ „
	Mező-Tur „	2 „ 20 „ délu.		Mező-Tur „	2 „ 20 „ délu.
	Szolnok „	4 „ 18 „ „		Szolnok „	4 „ 18 „ „
	Cegléd érke.	5 „ 31 „ „		Cegléd érke.	5 „ 31 „ „
	Pest „	8 „ 37 „ este		Pest „	8 „ 37 „ este
	Bécs „	6 „ — „ reg.		Bécs „	6 „ — „ reg.
	Arad ind.	9 óra 33 perc déle.		Arad ind.	9 óra 33 perc déle.
	Csaba „	11 „ 59 „ „		Csaba „	11 „ 59 „ „

A közállomásokról indulás ideje, a minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

A debreczeni vásárok alatt Cegléd és Debreczen között, a cs. k. szab. osztrák állam vasut társaság személy-vonataihoz csatlakozólag, a személyvonatok naponként kétszer közlekednek.

A vasúthoz csatlakozó postakocsik indulnak:

Arad—Szeged. — Indulás Aradról naponként este 6 órakor — Érkezés Szegedre naponként reggel 5 órakor. — (Az utasok félétele nincsen korlátozva.)
Nagyvárad—Kölcse. — Indulás Nagyváradról naponként este 6 és fél órakor. — Érkezés Kölcse naponként reggel 6 és három negyed órakor.
Nyíregyháza—Szathmár. — Indulás Nyíregyházáról vasárnap, szerdán és pénteken este 6 órakor. — Érkezés Szathmárra hétfőn, szerdán és szombaton reggel 2 órakor.
Nyíregyháza—Beregszász. — Indulás Nyíregyházáról naponként reggel 7 órakor — Érkezés Beregszászra naponként este 5 órakor.
Nyíregyháza—Nagybánya. — Indulás Nyíregyházáról hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton este 6 órakor. — Érkezés Nyíregyházáról vasárnap, kedden, csütörtökön és pénteken reggel 2 órakor.
Tokaj—S. A. Ujhely. — Indulás Tokajból naponként este 7 órakor. — Érkezés Ujhelyre naponként reggel 4 és fél órakor.
Kassa—Lőcse. — Indulás Kassáról naponként éjjeli 1 órakor. — Érkezés Lőcsére naponként éjjeli 12 és egy negyed órakor.
Kassa—Przemysl. — Indulás Kassáról szerdán és szombaton délután 2 órakor. — Érkezés Przemyslnál naponként délután 10 órakor.
Kassa—Szigeth. — Indulás Kassáról naponként éjjeli 11 és három negyed órakor. — Érkezés Szigethen naponként éjjeli 12 óra 50 perckor.
Kassa—Munkács. — Indulás Kassáról naponként éjjeli 11 és háromnegyed órakor. — Érkezés Munkácsra naponként éjjeli 12 óra 50 perckor.

Az igazgatóság.

H I R D E T M É N Y E K.

Hirdetmény.

Néhai Király István ur hagyatékához tartozó sextakerti 6 nyilas, pajtával és szüretelő edényekkel együtt 1800 afirtra becsült szőlő, 1863. évi januárhó 8-kán d. u. 2 órakor, a hagyatékhoz tartozott csapóútszai 361. számú háznál másodsor fog árvereltetni. Az árverési feltételek Oláh Károly ügyvéd urnál megtekinthetők.

Kelt Debreczenben Dec. 18. 1862.

12441. sz.

Cs. kir. szab. tiszavidéki vasut.

Hirdetmény.

A cs. k. szab. tiszavidéki vasuton, a személy valamint az utipodgyász és nem fuvarkép feladott kocsi, ló és kutya szállításhoz létező 20% díj-pótlék 1863. év Január 1-jétől fogva 15%-ra lesz állítatva. Többi gyors és minden fuvarárak, a közönséges árjegyzék szerint fognak szállítatni.

Bécs, 1862 Deczember 28-kán.

Az igazgatóság.

A t. szülékhez!

Értésre esett, hogy nevem alatt hamisan utánzott minőségű giliszták-csokoládé árultatik. Hogy tehát a t. közönség alakra ne legyen káros, de belsérkezetre — mielőtt a csatlakozó határ függ — az enyémek meg nem közelíthető kálfőle „páncsolt giliszták-csokoládék” megmunkálhatóságát, figyelembe véve: hogy tulajdon készítményemnek csak azt ismerje el, melynek saját nevemmel aláírt, jegyzett gőngyölé nevemmel mutatja, és a mely csak is könyvecskékben jegyzett birományosimál kapható. Debreczenben csak is egyedül Tamásy Károly gyógyszerész és Kolbenheyer Ede uraknál, 1 darab 20 krajczár.

Króczér Ágoston s. k.
gyógyszerész Tokajban.

8—3

„BIHAR”

czimű Nagyváradon hetenként kétszer megjelenő politikai, kereskedelmi és társadalmi lap

a biharmegyei gazdasági egylet hivatalos közlönye

Győrffy Gyula szerkesztése mellett, az eddig tanúsított szabadelvű irányban jövő januárhó 1-től kezdve második évi folyamába lép.

Előfizetési árak:

Egy évre 10 frt. fél évre 5 frt. évnegyedre 2 frt. 50 kr.

Az előfizetési összegek alólírt kiadóhivatalához bérmentve küldendők.

A „Bihar”

kiadó hivatala.

Nagyváradon, Sasutcza 12. sz.

Cs. k. szab. tiszavidéki vasut.

Hirdetmény.

A közelebbi debreczeni országos vásár alatt 1862-dik évi Deczember 29-kétől kezdve, bezárólag 1863-dik évi Január 18-káig a jelenleg Cegléd és Debreczen között közlekedő rendes személyvonatokon kívül, naponta még egy második, vegyes vonat fog közlekedni,

oly módon, hogy a Debreczenbe menendő, esti 10 óra 8 perckor Ceglédre, a Pestfelé menendő pedig esti 8 óra 33 perckor Debreczenből indul el.

Ezen intézkedés mellett a Pestteli egyenes összeköttetés s pedig Debreczenfelé: a Pestről 5 óra 35 perckor délután, — Pestfelé pedig a Ceglédre 6 óra 29 perckor reggel elinduló vonatokkal fog eszközöltetni.

Az igazgatóság.

Az ország tükre

czimű budapesti nagy képes közlöny jövőre is 3-szor jelen meg havonként, hozván a jövő évben

12 nagy műlapjával 252—270 képet.

Műlapjai közül főleglitéjük ezeket:

Hunyadi J. a várnai csatában. Petőfi balála a segesvári csataterén. Bátor Erzs. utósó órája. Attila nászéje.

Előfizetési ár:

Egész évre 12 frt. — Fél évre 6 frt. — Negyedévre 3 frt. — Az iver „Sándor utca 16. sz.” nevem alatt küldendők.

Balázs Sándor, szerkesztő és kiadó.

SZEPESSY ANTAL

norinbergi és diszáru heréskedésében nagy választéku

farsangi idény cikkek

a t. cz. közönség figyelmébe ajánlatnak u. m:

1-szor. **Báli cikkek:** elősmert jóságú prágai glacée-kesztyűk; báli-legyezők; diszes kézi-virágtartók; kesztyűgombolók; fej- és fejkötő-tűk; női övek és öv-csatok; aranyozott és francia bronz ing és karmantyú-gombok; chagrainbőr és kordován báli-csizmák; báli-sarkantyú gombbal; divatos báli-nyakkötők; álarczok stb.

2-szor. **Kihazasítási cikkek:** finom asztali angol-kések nagy választékban; pakfong, alpacca és china-ezüst evő és kávé kanalak; leves- tejmérő- és vastagtelek kanalak; pakfong, alpacca és china-ezüst gyertyatartók; ezüskor-szelenczék; só és ecet-olaj tartók stb. pipere-tükrök; tükrök asztalok; ablak függönyzeti díszítmények; függöny és cseppettyű-húzó bojtok; szoba-szőnyegek; Ditmárféle moderateur és solár lámpák; kávéfőző-gépek; kávé-darálók; női topánok stb.

3-szor. Nagy választéku **névnap és emlék ajándék díszcikkek.**

4—9

Értesítés.

Másfél év lefolyása alatt volt szerencsém tapasztalni azt, miszerint Debreczenben a magyar fényképész is megélhet; — ennél fogva elhatároztam egy a legújabb minta szerinti emeletes fényírdát építtetni. — Üzletem nagyoszerűsítésével a fényírdái személyzetet is szaporítanom kell; minél fogva tudósítom azon tisztelt ügyfeleimnek, a kiknek szándéka volna velem összeköttetésbe lépni, hogy e tárgyban leveleiket 1863 februárius végeig hozzám Debreczenbe Széchenyitsza 1780. szám beküldeni sziveskedjenek.

Egyszersmind bátor vagyok a t. cz. vidéki uraságokat értesíteni, miszerint a vásár alatt úgy mint máskor is a most divatban levő visitkártya alakú fényképekkel, 12 darabot 6 forintért; és 6 példányt 4 frtért, élethű és finom eredetben és másolatban szolgálhatok — postai szétküldés mellett.

Szentkúty István

Fényképész és gyógyszerész.